

รายงานการจัดทำโครงการเสวนาการจัดการความรู้ ด้านการผลิตบัณฑิต
เรื่อง “แนวปฏิบัติและการเตรียมความพร้อมของอาจารย์นิเทศก์”

คณะศึกษาศาสตร์ ครั้งที่ ๔/๖๓

วันพุธที่ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ณ ห้องประชุมคณะศึกษาศาสตร์

คณะกรรมการ KM TEAM การจัดการความรู้ ด้านการวิจัย

๑. ผศ.ดร.ชนะวงศ์ หงษ์สุวรรณ	หัวหน้า KM TEAM
๒. รศ.ดร.ศิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์	KM TEAM
๓. อ.เยาวพรรณ ทิมทอง	KM TEAM
๔. อ.ภาณิชาพัชย์ ชินภาสนันท์	KM TEAM
๕. นางสาวกรณัฏสสร แสนแก้ว	คุณลิขิต และเลขานุการ KM TEAM

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๑. อ.ปรีวรรต อิมสอาด	กลุ่มเป้าหมาย
๒. อ.พรรณทิพา จันทร์เพ็ง	กลุ่มเป้าหมาย
๓. อ.เชน ชวนชม	กลุ่มเป้าหมาย
๔. อ.ดร.นันทนัธร์ บรรจงปฐุ	กลุ่มเป้าหมาย
๕. อ.พีรดา วิชามุข	กลุ่มเป้าหมาย

ประชุมคณะกรรมการ KM

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564 เวลา 13.30 น.

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ในภาคบ่ายนี้ก็จะมีการประชุมเรื่องของการจัดการความรู้ อันนี้ก็เป็นในหัวข้อหลักๆ เลย เป็นภาระงานของอาจารย์นิเทศว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์มาก โดยเฉพาะสาขาวิชาชีพครูของเรา ก็คงจะต้องมีในเรื่องของความเป็นมืออาชีพในการนิเทศ ก็คงจะครอบคลุมไปเกี่ยวกับคู่มือและก็แนวปฏิบัติต่างๆ นะครับ ถ้าอย่างนั้นก็อยากที่จะเรียนเชิญท่านประธาน ท่าน ผศ.ดร.โป๊ นะครับ ก็ Run งานได้เลย

ผศ.ดร.ชนะวงศ์

กราบสวัสดีคณะกรรมการ KM แล้วก็ท่านคณบดี แล้วก็ท่านรองฯ นะครับ ท่านหัวหน้าภาค แล้วก็กลุ่มเป้าหมาย ก็คืออาจารย์ใหม่ที่จะออกนิเทศ คือประเด็นวันนี้ Concept เริ่มแรกเลยก็ต้องขอถ่ายรูปก่อนได้มั๊ยครับ เพราะว่าเดี๋ยวท่านคณบดีจะได้ไปทำภารกิจอื่น ในการถ่ายรูปครั้งนี้มีเหตุและผลครับ เพื่อเป็นการประกอบ Presentation ในงานประกัน เอรูปรเราไปลงว่างาน KM ได้ทำอะไรบ้าง เพราะว่ามันจะครบอย่างนี้ครับ

ท่านคณบดี ขออนุญาตนะครับท่านมาเปิดแล้วก็ ท่านนารักครับมาเป็นแรงใจในการทำงานทุกครั้งที่มีการประชุม KM ก็ครบนะครับ ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือกลุ่มอนุกรรมการ ก่อนอื่นนะครับผมก็ขอขอบคุณนะครับผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความรู้ นะครับ องค์ความรู้เชิงลึกคือท่านอาจารย์แหงวะนะครับ ท่านอาจารย์สิริพัชร แล้วก็อาจารย์บัว ขออนุญาตเรียกแบบเป็นกันเองแล้วกัน ในการประชุมครั้งนี้ก็น่าจะเหมือนกับเป็นการแลกเปลี่ยน ไม่ได้ดูเด็ดหรือไม่มาแก้ไขงานหรือว่า ไม่ได้ซีเรียสนะครับ มีอะไรก็ค่อยๆ ค่อยๆ ค่อยๆ เพราะทุกอย่างมันแก้ไขได้ ตัวนี้เป็นตัวกราฟครับต้องพูดคุยกัน ประเด็น 2 ต้องขอบคุณกลุ่มเป้าหมายนะครับ กลุ่มเป้าหมายก็คือกลุ่มอาจารย์ใหม่ เป็นคำถามที่อาจารย์แหงวะถามว่า ทำไมมีแต่ของภาคฉัน ก็เพราะว่าภาคอาจารย์แหงวะต้องเป็นอาจารย์นิเทศเกือบทุกคนก็ว่าได้ครับ แต่อย่างภาคผมเนี่ยวิทยาศาสตร์การกีฬาฝึกงาน ไม่ใช่ฝึกสอนก็จะไม่มีรูปแบบของอาจารย์นิเทศ แต่ถ้าเป็นสายพลละก็จะเป็นอย่างนี้ เป็นต้น โดยหลักการทำหัวข้อ KM มันต้องตรงกับพันธกิจ คือพันธกิจของคณะศึกษาศาสตร์เรา มันคือการสอน ที่นี้การสอนการผลิตบัณฑิตแล้วก็เกี่ยวกับว่า ถ้าอาจารย์นิเทศออกมาในรูปแบบที่ดี เป็นไปตามของคุรุสภากำหนดหรือเป็นรูปแบบที่ดี ผมเชื่อได้ว่านักศึกษาที่ออกฝึกสอนเนี่ยย่อมต้องมีคุณภาพและก็มีเกณฑ์การประเมินที่ถูกต้องตามกระบวนการ จึงเป็นนิมิตหมายอันดีที่เราได้คิดหัวข้อ KM อันนี้ขึ้นมา โดยผนวกว่าทาง KM เนี่ยต้องมองง่ายๆ ว่าเรามาช่วยนะครับ มาช่วยในที่นี้คือเราเห็นได้ว่าทางการฝึกเนี่ยอาจจะมีเอกสารชิ้นนี้อยู่ แต่เรามาช่วยทำเป็นโปสเตอร์ ช่วยทำเป็นแผ่นพับให้ง่าย

แจกอาจารย์ตามภาคผ่านเลขา คือเรามองกลไกแบบนี้ ก็เลยเป็นที่มาของวันนี้ แล้วก็ขอบคุณอีกท่าน หนึ่งก็คือ ท่านรองคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพที่วันนี้มาเป็นเกียรติ เหมือนเป็นพยาน เพราะจริงๆ เวลาตรวจ KM ท่านก็เป็นคนตรวจ ถ้าวันนี้มันผิดถูกยังไงแล้วท่านไม่แนะนำ ท่านอาจจะส่วนตัวโดนตำหนิได้ว่าวันที่ประชุมไม่ค้ำน เพราะฉะนั้นวันนี้ถ้าท่านอาจจะมีอารมณ์รุนแรงหน่อย ในฐานะผู้ตรวจเนี่ย ไม่ได้มาดูงานเราก็คือเป็นเรื่องธรรมชาติ ประเด็น 2 คือ ขอขอบคุณรองฯ มีนะครับ เป็นกำลังใจให้ตลอด อาหารเบรคนะครับ ลักษณะของการจัดห้อง รองฯ มีก็ดำเนินการให้ตลอดนะครับ

อันนี้ก็เข้าเรื่องเลยนะครับ ประเด็นแรกคือ ผมจะเล่าสู่กันฟังก่อนนะครับอันนี้คือเพื่อให้เวลายืด ไปนิดนึงนะครับ ผมกลัวมันสั้น เวลานั้นะครับ แต่ผมมั่นใจว่าถ้ามีท่านอาจารย์สิริพัชรเนี่ย ผมว่าไม่สั้น ผมขอพูดในฐานะว่ามันอยู่ในรายงานการประชุม เพราะทุกๆ ครั้งประธานจะต้องพูดในเชิงของเนื้อหา ก่อนว่า KM คืออะไร ให้กลุ่มเป้าหมาย เพราะว่านี่เป็นครั้งแรกนะครับที่กลุ่มเป้าหมายมาเจอ แล้วก็มานั่ง กลุ่มเป้าหมายก็คงจะว่าฉันมาทำอะไร แต่หลายคนที่เคยเป็นกลุ่มเป้าหมายของครั้งที่แล้วมาแล้วก็จะรู้ว่า หน้าที่ของเขาคืออะไร และผมต้องทำเพราะว่า สำหรับกลุ่มเป้าหมายอันใหม่ นะครับ กลุ่มเป้าหมาย อันนี้ต้องบอกก่อนว่าทำไม KM ถึงเลือกคุณ ไม่ได้จับฉลากนะครับ อันนี้คือความตั้งใจและเรามองเห็นว่า กลุ่มเป้าหมายแต่ละท่านเนี่ย มีคุณภาพ ทั้ง 5 ท่าน เราตั้งกลุ่มเป้าหมายไว้เนี่ย ตั้งไว้น้อยนะครับแต่ คุณภาพ มันเคยมีกรณีว่าคณะอื่นเนี่ย ทำ KM แล้วตั้งกลุ่มเป้าหมายเป็นอาจารย์ใหม่ทั้งหมด ทีนี้ อาจารย์ใหม่ทั้งหมดก็งานเข้า ประมาณ 20-30 คน สมมติเนอะเวลาคุมเขาคุ่มยาก เพราะในการทำ KM ในการตรวจประกันเนี่ย เขาจะวัดที่กลุ่มเป้าหมาย เอาจานของเราไปใช้บรรลุ มัย ยกตัวอย่างเช่น ผมเอา ท่านมา 5 ท่าน 5 ท่านก็คิดเป็น 100% สมมติ 1 ท่านสมมติ นะครับ บอกว่า แผ่นพับที่เราเสนอเนี่ยไม่มี ประโยชน์เลย อันนี้พูดในเชิงลบนะครับสมมติ นะครับ แต่ผมเชื่อได้ว่าทุกคนคงไม่มีอารมณ์ร่วมอย่างนั้น แล้วก็บอกว่าไม่ได้เอามาใช้ประโยชน์ ผมก็ต้องตัดคนนั้นออกกลายเป็นเหลือแค่ 4 ท่าน พอ 4 ท่านคิด 100% ก็ 80% ผมตั้งเป้าหมายไว้ 80% ที่เป้าหมายสามารถนำมาใช้ได้จริง อันนี้ถือว่าผ่านนะครับ อันนี้ พูดให้ฟังเบื้องต้นก่อนว่า ครั้งหน้า วันที่ 24 มีนาคม เดียวจดไว้เลยก็ได้ นะครับ เวลา 11 โมง ที่ห้องนี้ฮะ เราจะมาตีเบตกันครั้งสุดท้ายในเรื่องของแผ่นพับในเรื่อง โปรชัวร์ หลังจากวันที่เราพูดกันว่า มันต้อง เป็นรูปแบบยังไง แล้วเติมอย่างไร ควรจะมีค่านี้อเพิ่มขึ้นมา นะครับ ตรงนั้นที่เราจะปรับแก้ อันนี้เบื้องต้น ได้ลงนัดหมายเวลาแล้วนะครับ

อีกประเด็นนึงครับ ที่วันนี้ นะครับ ที่ต้องพูดเลย วันนี้เรามาแลกเปลี่ยนระหว่างผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญที่เราตั้งมามีข้อจำกัด ก็คือ ต้องเป็นคนในคณะและเป็นผู้มีความรู้ในการนิเทศ เราก็เลย เล็งเห็นนะครับ มีท่านอาจารย์แหงว ท่านอาจารย์บัว ท่านอาจารย์สิริพัชร ท่านมีความรู้เชิงลึก เพราะฉะนั้นเราจะสกัดความรู้เชิงลึกของท่านเนี่ย ออกมาเป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง พอเป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง เรามาใช้กับใคร ถ้าใช้กับกลุ่มเป้าหมาย แล้วใช้อย่างเดียวไม่พอ เราต้องมารวมกันว่า ระหว่างคนใช้กับ คนผลิตเนี่ยเข้ากันได้มัย สุดท้ายไอ้คนนำไปใช้เนี่ย มีประโยชน์ในการนำไปใช้มัย ถ้านำไปใช้บอกแผ่น

พบเนี่ยไม่มีประโยชน์ เพราะสุดท้ายอะครีโบลีนี่จะถูกแขวนโดยเว็บไซต์ โดยโบรชัวร์ ถ้าไม่มีประโยชน์นะครีบก็น่ากับศูนย์ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทำไปเนี่ย หน้าที่ของกลุ่มเป้าหมาย หน้าที่ของ KM ต้องมีโจทย์ให้ได้ว่าแนวทางนี้ดีจริงมั๊ยกับแผนพับที่เราผลิตขึ้นมา อันนี้ผมอาจจะพูดเชิงวิชาการเนอะ แต่จริงๆ แล้วสิ่งที่ง่าย ๆ เลยก็คืออยากให้งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีแผนพับที่น่ารัก ๆ แล้วก็มีการ โดยผ่านกระบวนการไปแล้วว่าไม่ได้คิดคนเดียว และนำไปใช้แล้วมันเกิดประโยชน์ นี่คือจุดจบของ KM เพราะฉะนั้นนะครีบ วันนี้จึงอยากให้กลุ่มเป้าหมายมีคำถาม ประเด็นแรกเนอะ ประเด็นต่อมาคือมีข้อเสนอแนะ มีคำถามนะครีบ ประเด็นที่ 3 ก็คือ เติมเต็มในส่วนของแผนพับหรือโปรชัวร์เนี่ย นะครีบ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของ KM และของคณะ

ประการต่อไปนะครีบ ผมจะขออนุญาตเข้าสู่พิธีการในการเสวนาเลยนะครีบ ผมก็จะขอเรียนเชิญวิทยากรนะครีบ ผู้มีองค์ความรู้ได้มานำเสนอ ได้แลกเปลี่ยน ได้แสดงความคิดเห็นเลยครีบ กราบเรียนเชิญครีบ

อ.เยาวพรรณ ทิมทอง

ด้วยความที่เป็นกันเองมากนะคะ ก็เรียนประธานแล้วก็ท่านรองนะคะ รองฯ มี รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผนนะคะ แล้วก็รองฯ ประกันคุณภาพนะคะ รองฯ เก่งนะคะ รองฯ บัณฑิต รองฯ ฝ่ายกิจการนักศึกษา แล้วก็ท่านผู้เชี่ยวชาญ รศ.ดร.ศิริพัชร์ แล้วก็น้องๆ กลุ่มเป้าหมาย ถามว่าจริงๆ แล้วน้องๆ กลุ่มเป้าหมายใน 5 คนนี้ จริงๆ แล้วก็เรียนอาจารย์ จะบอกว่าเป็นอาจารย์เก่าก็ในนี้ก็จะมีอาจารย์เก่าผสมด้วย โดยเฉพาะอาจารย์พันทิพากับอาจารย์นันทน์ แล้วก็ถ้าใหม่จริงๆ ก็คือจะเป็น 3 คน อาจารย์เชน อาจารย์ธิดา แล้วก็อาจารย์ปริวรรตที่ค่อนข้างใหม่ แล้วโดยเฉพาะอาจารย์น่าจะยังไม่เคยผ่านการนิเทศด้วย ไข่ม้อยคะ ทั้ง 3 ท่านยังไม่เคยผ่านการนิเทศเลย แต่ของอ.อ้อน่าจะเคยมีประสบการณ์ในเรื่องของการนิเทศมาบ้าง แต่ก็อาจจะอีกสถาบันนึงนะคะ อันนี้ก็มาที่รามคำแหงเรานะคะ อาจารย์พันทิพาก็ยังไม่เคยผ่านการนิเทศ ถ้าจะว่าไปก่อนหน้าที่จะมาราม

อันนี้ให้เปิดประเด็นก่อน ต้องพูดว่าในสิ่งที่เราจำเป็นต้องมีในเรื่องของการนิเทศนักศึกษา อันนี้ก็คือ ถามว่าจริงๆ แล้วมันก็เป็นเรื่องประจำแหละที่เราต้องไปดูนักศึกษา เพราะว่าถ้าเราฝึกเขามาแล้วจนถึงขั้นตอนสุดท้ายจนใกล้จะเป็นครูแล้ว เราจะต้องดูว่าในแนวทางของการนิเทศที่เราเอาเขาไปฝึกสอนเนี่ย เราจะไปนิเทศอะไรบ้างต่างๆ ถามว่าโดยรวมแล้วแต่ก่อนเนี่ย การนิเทศเขามีนิเทศ 2 รูปแบบด้วยกัน คือ มีนิเทศทั่วไป แล้วก็นิเทศประจำวิชาเอก ก็หมายความว่านิเทศก็คือดูการสอนทั่วไป ใครก็ได้ อาจารย์คือใครที่เป็นอาจารย์นิเทศไปดูได้หมดเลย คือนิเทศทั่วไป แต่พอนิเทศประจำวิชาเอก คืออาจารย์จำเพาะวิชาเอก เพราะว่าถามว่าพื่ออย่างเก่งภาษาอังกฤษ พี่ปฐมวัย พี่เรียน A-Z พี่ไม่ได้เรียน A An The เพราะฉะนั้นยังจะไปนิเทศในเรื่องของจำเพาะวิชาเอกไม่ได้ เพราะพี่ท่องได้แค่ A-Z หรืออย่างคณิตศาสตร์ของอาจารย์ธิดา พี่ก็ได้ $1+1 = 11$ นะ ไข่ม้อย พี่ก็ได้แค่นั้น พี่ก็ไม่สามารถเข้าส

แควรรูทได้ ไม่สามารถที่จะไปเอ่ยอะไรได้ กับอีกอย่างที่พี่เคยเรียนรู้มา แค่เครื่องหมาย = ของในคณิตศาสตร์ เวลาที่คุณทำโจทย์มา แล้วโจทย์มันก็ต้องที่ละบรรทัด บรรทัด แค่เครื่องหมาย = ยังต้องเท่ากัน ไข่ม้อย ไข่ม้อยอาจารย์ธีรดา เพราะฉะนั้นถ้าคนละวิชาเอกกัน เราไม่รู้ แต่ถ้าอาจารย์ประจำวิชาเอกเขามาดูจริงๆ แล้ว ไม่ได้ = แต่ละบรรทัดต้องตรงกัน พี่จะไปสอนภาษาจีนได้มัย พี่ได้แค่หว่าอ้ายหนี่ พี่ได้คำเดียว เพราะฉะนั้นอันอื่นพี่ไม่สามารถที่จะไปก้าวภายในเรื่องการสอนกลุ่มวิชาเอก แต่ด้วยรามคำแหงเรามีข้อจำกัดในเรื่องของการนิเทศ คือ จำนวนนักศึกษาเราเยอะ เราเลยไม่ค่อยได้ให้อาจารย์วิชาเอกเนี่ยไปดูอาจารย์วิชาเอก ไปตามเด็กเท่าไหร่นะ แต่เราก็พยายามจัดสรรให้อาจารย์ประจำเอกไปดูนักศึกษาของตัวเองให้ได้มากที่สุด ทีนี้สิ่งที่เราไปดู เราไปดูอะไร พุดกว้างๆ ก่อนไข่ม้อยคะ สิ่งที่เรไปดูคือเขาพร้อม ไม่พร้อมยังไงในการจะไปเป็นคุณครูในอนาคตนั่นเอง มีความพร้อมมากน้อยแค่ไหน แต่ถามว่า จริงๆ แล้วการที่เขาได้ไปฝึกสอน เขาต้องพร้อมแล้วละ เพราะอย่างน้อยกว่าจะได้ฝึกสอนมันต้องผ่านวิชาพลศึกษา 2 เล่ม เราได้ดูแลในเรื่องของเทคนิคการสอนของนักศึกษาแต่ละคนถามว่าถ้าจริงๆ เรารู้แล้วด้วยซ้ำไปว่า คนนี้ต่อไปจะต้องเป็นคุณครูที่ดีได้ ไข่ม้อยคะ จนกระทั่งเราก็ต้องไปดูซ้ำอีกครั้งนึงว่า เขาจะมีการสอนเนี่ยตามที่เราได้อบรม ได้สั่งสอนไปมัยนะคะ ในการนิเทศ อันนี้คือการไปดูเขาว่าเป็นอย่างไรบ้าง แล้วก็ในเรื่องของเวลา ณ ปัจจุบันเวลาเราไปดูนิเทศเราจะบอกนักศึกษาว่า คุณเป็นตัวของตัวเองให้ที่สุด ให้เราฝึกสอน การสอนให้เป็นธรรมชาติ เป็นตัวเองที่สุด และอย่าคิดว่าพวกคุณอาจารย์จะไปเปรียบเทียบกับเพื่อน เพราะว่าเวลาสิ่งที่เราสอนหลังจากที่เราไปนิเทศ เราจะบอกเด็กว่า ครูดูพัฒนาการของคุณ เพราะถ้าถามว่าจุดเริ่มต้นของแต่ละคน อย่างสมมติโรงเรียนมี 4-5 คน เราไม่ได้ดูว่าจุดเริ่มต้นของแต่ละคนไม่เท่ากัน แต่พัฒนาการของแต่ละคนก็ไม่เท่ากัน อีกเหมือนกัน บางคนเริ่มต้นอยู่ที่ประมาณ 20 บางคน 30 บางคน 40 แล้วพัฒนาการในเวลาที่เราไปนิเทศเนี่ยเขาดีขึ้นมัยน้อยแค่นั้น เพราะฉะนั้นถ้าดูจากในเอกสารเนี่ย ที่ส่วนใหญ่ที่อาจารย์เขาได้ช่วยทำกัน ถือว่าอย่างน้อยเราไปดูนักศึกษาครั้งเดียว บางทีเราตัดสินใจไม่ได้ เพราะเราไม่ได้เห็นพัฒนาการเขา เราไม่รู้ว่แรกเริ่ม อ้อย มันแน่ แต่มันครั้งแรก มันก็อาจจะตื่นเต้น อ้อย คนแปลกหน้า ใครก็ไม่รู้ มานั่งอยู่หลังห้อง แล้วเราก็อุตสาหะเสริมทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ตื่นเต้น ประหม่า ตกใจ ลนลาน พุดไม่ออก ทำอะไรไม่ถูก อันนั้นครั้งแรกของเด็ก ถ้าเราไปดูจะเป็นแบบนี้ โดยเฉพาถ้าเด็กที่ไม่คุ้นเคยกับเราเนอะ เป็นอาจารย์ที่ไม่เคยสอนเราเลย แล้วอาจารย์เขาจะเป็นยังไงบ้างเนี่ย ครั้งแรกส่วนใหญ่เด็กก็จะประหม่า เราอาจจะวัดอะไรเด็กแทบจะไม่ได้เลย เราจะมีแต่ข้อตำหนิ ตำหนิ ตำหนิ แต่สิ่งเราพุดว่าตำหนิ พี่ไม่อยากจะให้เราใช้คำว่าเราไปตำหนิเด็ก แต่ให้ใช้คำว่าแนะนำ แนะนำนักศึกษาว่า ครูว่าควรจะเป็นแบบนี้ แบบนี้แบบนี้ มันคงน่าจะดีกว่าแบบนี้ แบบนี้นะคะ ด้วยความที่ พุดกว้างๆ อันนี้คือพี่ทำ บางครั้งในการนิเทศถามจริงๆ เราต้องไปดูมากกว่า 1 ครั้งแน่นอน หรือบางทีต้องมากกว่า 2 แต่บางทีด้วยเวลาพวกเราอาจารย์เนี่ยสอนหนังสือ อันนี้พี่ก็ไม่ว่าผิดกฎ แต่น่าจะผิดกฎอาจารย์สิริพัชร พี่จะให้เด็กอัดคลิปของช่วงสัปดาห์แรกๆ หรือเดือนแรกๆ เลย ให้เราดูด้วย แต่ไม่ใช่ว่าดูคลิพออย่างเดียวนะ เราไปดูสดด้วย แต่

เราได้ดูในช่วงจังหวะที่เราอาจจะไม่ได้ไป แล้วเราได้มาดูเสริม ช่วงตอนฝึกสอนไปได้กลางๆ อัดให้ดู ช่วงทำอัดให้ดู คือเราดูจากคลิปเขาด้วยส่วนหนึ่ง แล้วเราไปดูสดด้วย ไม่ใช่ว่าดูคลิปอย่างเดียว เขาก็จะถามว่าจังหวะที่เราไม่ได้ไปดูเขาเนีย เขาอาจจะสอนดีเพราะไม่มีใครนั่งอยู่หลังห้อง เพราะฉะนั้นบรรยากาศที่เขาสอนจะสบายๆ แล้วเขาก็ได้เต็มที่กับการสอน เราได้เห็นในอีกมุมหนึ่งของการสอนของเขา ไม่รู้ละ อันนี้พี่ทำแบบนี้ด้วย ช่วงแรกเราไม่ค่อยได้ไป อย่างน้อยให้เขาได้ปรับตัวนิดนึง ให้เขาอัดคลิปไว้ แล้วช่วงกลาง ช่วงท้าย ค่อยไปนิเทศสด อันนี้คือพี่ก็ทำแบบนี้ ถ้ามว่าจริงๆ ก็ให้ทำส่งแค่ครึ่งละชั่วโมง โดยเฉพาะเอกทั่วไป อย่างของปฐมวัยพี่ก็จะให้ทำประมาณ 2 กิจกรรมหลักมันจะมีการทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเสริมการเคลื่อนไหว ก็อาจจะถ่ายขั้นตอนที่ทำงานศิลปะอะไรทำนองนี้ คนหนึ่งก็ครึ่งละประมาณ 50-60 นาที แล้วเราก็มามาเปิดดู เราก็มามาประเมินในตอนที่เราไปนิเทศสด ในกรณีที่เรามีเหตุจำเป็นต้องไปนิเทศ

รศ.ดร.สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์

นิดนึงนะคะ ขออนุญาตคุย หัวอกเดียวกัน คือขณะที่อาจารย์แหงพุดเนีย ว่าไปนิเทศทั่วไป ซึ่งมาตอนหลังรู้สึกมีแค่คนเดียว เพราะนิเทศแค่คนเดียวเนีย อย่างตอนนี้ที่ท่านพุดเนียอย่างพี่ต้องไปนิเทศอังกฤษ ทีนี้เนียคอนเซ็ปเราไม่ลึกพอ เราไม่ได้ เวลาเราพุดอะไรออกไปเนียเด็กก็จะฟังเรา เกิดเด็กพุดถูก แล้วเราไปเข้าใจผิด หรือเด็กพุดผิดเราไปเข้าใจถูก เสรีจเลย ทุกวันนี้เรายังเจอเด็กพี่เอง ปฐมฯ เนีย ยังไปเจอเด็กพุดผิดมีเลยนะ ขนาดคอนเซ็ปต์เรายังไม่รู้ เด็กผิดพลาด อย่าไปบอกเด็กว่านี่ถ้าครูไม่มาดูเธอจะอย่างไร อย่างเช่นการออกเสียง เดอดี ออกเสียง ไตตี, ฟอล ดาวน เธอออก ไฟล์ ดาวน ภาษาอังกฤษเราก้ใช้เทคนิคนิดๆ นะ ถ้าหากว่าเราไปเจอนักศึกษาที่เขาพุดอะไรผิด เราก้จะไม่เบรกเขาต่อหน้า ถ้าเราพอทนได้ มันไม่มากจนเกินไปเราก้รอให้หมดคาบก่อนแล้วค่อยบอก แต่ถ้าหากอย่าง ไตตี, ไฟล์ ดาวน เนีย ไม่ได้แหละ ต้องค่อยๆ เดินแอบออกไปนอกประตู แล้วกระซิบบให้เด็กออกมาหานอกประตู แล้วก็กระซิบบ “ลูก หนูไม่ใช่เนาะลูกนะ เดียวหนูไปหาเทคนิคทางแก้นะลูก ไม่ใช่ ไตตี นะลูก เดอดี” เราก้ให้เขาไปใช้เทคนิค อันนี้เราก้ต้องเข้าข้างเด็กอะนะ ไม่อยากให้นักเรียนมาดูว่าเด็กเราผิด หนูใช้เทคนิคพุดนะลูก อย่าไปบอกว่าหนูผิด ให้บอกว่ามันออกเสียงได้หลายอย่าง แต่ที่ออกเสียงถูกมันต้องอย่างนี้ อะไรอย่างเนีย นี่คือ พวกเราต้องใช้เทคนิคหลายเรื่อง อย่างที่อาจารย์แหงบอกว่า เราอย่าไปบอกว่าเธอผิดให้ใช้แนะนำว่าแบบนี้ดีกว่ามัย นิดนึงนะลูก แก้นิดนึง โดยเฉพาะคณิตเด็ก ถึงแม้ว่าจะเอกปฐม คอนเซ็ปต์ภาษาอังกฤษเนียแทบจะไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นถ้าเกิดเป็นกรณีต้องไปนิเทศวิชาเอกด้วย ซึ่งตอนนี้เท่าที่เราก้จัดเนีย เราก้ไม่ได้ข้ามเอก ส่วนใหญ่จะปฐมกับอนุบาล แต่อย่างอนุบาลเนียถ้าเกิดสมมติเนอะ ต้องดูอนุบาลสักคนนึง ประถมสักคนนึง อาจจะมาหาอาจารย์เอกของเขา อย่างที่ตอนนั้นที่ต้องมาถามความเป็นไป ว่าอนุบาลต้องดูอะไรบ้าง ต้องมาถามความเป็นไปว่าจะอย่างไร แล้วก้ปฏิบัติตามเขาก็จะได้ไม่เกิดความแตกต่างมาก ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวกพอเราไปดู เราจะเคร่งครัดเนื้อหา แล้วไปจิกกับเด็ก โวยวาย

มันก็จะเสียคอนเซ็ปต์ของอนุบาลเขา เหมือนอย่างของคณิตศาสตร์ ที่สอนคณิตศาสตร์ของปฐมฯ เนี่ย พี่ยังต้องมาถามอาจารย์เสรีเลย ในเรื่องของคอนเซ็ปต์คณิตศาสตร์ เพราะฉะนั้นเราสามารถที่จะคุยกันได้ระหว่างเอก พวกเราเป็นพี่น้องกันเราสามารถบอกอะไรก็ได้หมด เธอบอกฉัน ฉันบอกเธอ แล้วที่อาจารย์แห่งวบอกว้อตคลิปลันั้นก็เป็นวิธีการที่ดีเพราะในเดือนแรกๆ เราก้อาจจะไม่ได้ไปดู อย่างช่วงที่ผ่านมา ช่วงมกราฯ ปิดเนี่ย โรงเรียนที่พี่นิเทศเขาสอนออนไลน์ จึงไม่ได้นิเทศเนี่ย แล้วอีกอันขอยาวไปนิดนึง ถึงเรื่องการตัดเกรดเด็ก ตรงนี้ต้องระวังนิดนึง เพราะอย่างเช่นเด็กคนเนี่ย อาจารย์แห่งวสอนก็ได้ A แต่พอพี่ไปดู B ตรงนี้ เพราะเด็กโรงเรียนเดียวกัน หรือเอกเดียวกันไปหลายโรง “เฮ้ย เธออาจารย์แห่งวเกรดปล่อย อาจารย์สิริพัชร์กอด” หรือบางทีพี่อาจจะให้เด็ก A ในฝึกสอน 1 แต่บางคนสอนยังงี้ ถึงได้ A นี่ก็คือความแตกต่างของบรรดาพวกเราเอง เพราะฉะนั้นมาตรฐานอาจารย์นิเทศก์ของพวกเราแต่ละคนไม่เท่ากัน ทำยังไงถึงจะทำให้เท่ากัน แล้วก็คู่มือที่ท่านอาจารย์ทั้งหลายพากันทำ อาจจะอาศัยตรงนี้แต่ยังไงเสียพวกเราก้อคงมีบุคลิก อะไรของเราเนี่ย ที่แตกต่างกัน อาจจะยาวไปถึงการให้เกรดเด็ก ซึ่งมันจะมีผล แต่ก้ออย่าไปกดดันเด็กมาก บางทีปีนึงแทบจะไม่ได้ให้เลยนะ อย่างต่ำ B+ เพราะเด็กเราถึงแม้จะสอนปานกลาง ไม่เก่งจนเกินไป แต่งานเธอหนักมาก นี้อย่างวันนี้ไปมานะ แทบจะไม่ได้ว่างเลยเด็ก สอนเต็มวันมั่ง สอนแทนมั่ง เพราะพวกครูไปประชุม ไปโน่นไปนี่ บางครั้งเราไปนิเทศก์ต้องอาศัยความเมตตาเพิ่มไปหน่อย แล้วอีกอย่างไอ้สิ่งที่พวกเราสอนกันไว้เนี่ย ในชั้นเรียนที่ว่า ไอ้นั้นอย่างนั้นต้องอย่างงั้น คำต้องตัวโต รูปภาพจะไปถือโชว์หน้าห้องทำให้มันแข็งหน่อย ไม่ใช่ A4 อ่อนปวกเปียก รับรองได้ว่าเจอหมดก่อนที่จะไปฝึกสอน ครูสอนไว้หนูลืมหมดแล้วหรือ ไม่ทำตาม

แล้วก้อเรื่องการสื่อสารของนักศึกษา อยากจะให้พวกเราให้ความรู้เรื่องการสื่อสาร บางครั้งเขาพูดกับผู้ปกครอง พูดกับผู้บริหารเนี่ย เขาอาจจะใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมในสายตาเรา แต่เด็กเขาคิดว่าเขาเหมาะสมในทำนองเดียวกัน พวกเราด้วย เวลาไปโรงเรียนเนี่ย ไปนิเทศก์ อันดับแรกไม่ว่าจะไปส่งตัวหรือว่าไปนิเทศก์ ขอให้ไปรายงานตัวกับผู้บริหารก่อน เพราะพี่เคยเป็นผู้บริหารโรงเรียนมา จะรู้ว่าใครมาโรงเรียนเรา อยู่ๆ จะไปแอบนิเทศก์เลยเนี่ย ผอ.ไม่รู้เลยว่าใครมาโรงเรียนเรา มันไม่ได้ เพราะฉะนั้นเวลาไปนิเทศก์ ไปบอกผอ. ถ้าผอ.ไม่อยู่ ก็ไปบอกรองผอ. หรือใครสักคนฝ่ายบริหาร ให้บอกวันนี้มานิเทศก์นะ อันนี้ขอแค่นี้ก่อน

อ.ภาณิชาพัชย์ ชินภาสนันท์

คะ ต้องขอขอบคุณวิทยากรร่วมของเราทั้ง 2 ท่าน ก็เป็นปรมาจารย์ในด้านการนิเทศ มีประสบการณ์ในการนิเทศมาหลายปีแล้ว จริงๆ ถ้าเราได้ฟังจากคณาจารย์หลายๆ ท่าน แต่ละท่านก็จะมีเทคนิคอะไรเกี่ยวกับการนิเทศเนี่ย เยอะแยะไปหมดเลยนะคะ ยิ่งเราไปนิเทศเองหลายปี เราก้อจะมีเทคนิคของเราอีก ทีนี้ขอท้าวความนะคะ ตามที่ได้ตกลงกับท่านประธานไว้ ก็คือจากเอกสารที่เป็นกลมๆ อันนี้คะ เป็นที่มาของเอกสารอีกชุดหนึ่งที่เป็นลักษณะของโบรชัวร์ อันนี้ก็เหมือนก้อกับแผนการที่

เราวางเอาไว้ ก่อนที่จะมาถึงกลุ่มเป้าหมายนะคะว่า เราจะเอากระบวนการของการนิเทศทั้งหมด แล้วเราจะมาเล่าหรือถ่ายทอด ขมวดมาถ่ายทอดให้กับกลุ่มเป้าหมายอย่างไรบ้าง และมีประเด็นอะไรบ้าง ซึ่งจริงๆ แล้วเนี่ย ในการนิเทศเราได้มีการดำเนินการการนิเทศในภาควิชาหลักสูตรและการสอนที่ยาวนานมาก เพราะว่าเราเปิดมาหลายสิบปี ทีนี้เนี่ยการนิเทศเนี่ยา เราก็จะต้องทำให้สมบูรณ์มากขึ้นเรื่อยๆ แล้วก็มีการทำคู่มือการนิเทศมาแล้วรอบหนึ่ง อันนั้นก็จะเป็นของหลักสูตรเก่า คณาจารย์ก็ร่วมมือช่วยกันทำในหลักสูตรใหม่นี้ เราก็ต้องมีการพัฒนาการนิเทศเช่นเดียวกัน ทีนี้เราก็ได้นำจริงๆ แล้วคู่มือการนิเทศของหลักสูตรใหม่ เรายังทำไม่เสร็จสมบูรณ์ ถ้าเกิดอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์รุ่นใหม่ๆ มาเนี่ย แล้วมารอดูคู่มือเล่มใหม่ เราก็คงจะไม่ทันท้วงที

ทีนี้ KM ของคณะเราก็เห็นประโยชน์ตรงนั้น ก็ได้จัดทำ KM เรื่องนี้ แล้วก็เชื่อมั่นเป็นการดีที่เราจะได้เรียนรู้ไปด้วยกันกับอาจารย์นิเทศก์ ในแนวทางที่เป็นสรุปย่อๆ แล้วก็ทำให้เราสามารถใช้นแนวทางที่เราประชุมร่วมกันในวันนี้ นำไปนิเทศได้ทันทีในอนาคตข้างหน้าประเด็นของการนิเทศอาจจะมิมมากขึ้นในเรื่องของการนิเทศแบบออนไลน์ เพราะว่าเราเจอสถานการณ์ที่มันต้องมีการนิเทศออนไลน์เข้ามาแหละ หรือแม้กระทั่งในมาตรฐานที่คุรุสภาได้กำหนดมาเพิ่มเติมเนี่ย เขาก็ไม่ได้ว่าว่าจะต้องมีนิเทศแบบ Face to Face อย่างเดียว เขาก็เปิดช่องทางให้เราสามารถนิเทศแบบออนไลน์ได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ประเด็น KM เนี่ย ถ้าท่านอาจารย์ไปยังเป็นอยู่ในอนาคตข้างหน้านะคะ ก็เรื่องของ การนิเทศอาจจะมีประเด็นการนิเทศออนไลน์ที่เป็นประเด็นใหม่เพิ่มเข้ามาในอนาคต

ทีนี้ จากคู่มือเนคะ เรากำลังจะดำเนินการทำโดยคณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ ก็ยังทำไม่เสร็จหรอก แต่ก็ถือว่า 80% แลละ ที่เราจะมาเรียบเรียงกันให้มันใช้ได้ดียิ่งขึ้น เราก็ดูอ้างอิงจากคู่มือนิเทศอันเก่าก่อน อะไรที่ดีเราก็เอากลับมาใช้ อะไรที่ล้าหลังไปแล้วเราก็ยังคงไว้ในเรื่องคู่มืออันเก่านะคะ ทีนี้เนี่ยจากแผนที่เราได้วางไว้ Plan, Do, Check, Action นะคะ ก็นำมาสู่การที่เราสรุป ขมวดประเด็นการนิเทศที่สำคัญๆ ตามแผนที่เราได้วางไว้ PDCA นั่นเอง เอามาถ่ายทอดเป็นประเด็นหลักที่เด่นๆ แล้วก็สรุปให้เห็นภาพชัดๆ มากขึ้น

ในเอกสารจริงๆ แล้วมันจะเป็น หลังจากที่เราทำเสร็จแล้วมันจะเป็นโบรชัวร์ โบรชัวร์หน้าแรกนะคะ หน้าที่มีรูปเหมือนคุณครูกำลังชื้ออยู่บนกระดานนะคะ นี่คือหน้าแรก ส่วนหน้าที่สองก็จะเป็นหน้าที่ขึ้นต้นด้วยการนิเทศนะคะ ในประเด็นตรงนี้ได้พูดถึงภาพรวมของการเป็นอาจารย์นิเทศก์ว่า อาจารย์นิเทศก์จะต้องมีบทบาทอย่างไร ซึ่งจริงๆ แล้วอาจารย์ 2 ท่านได้พูดไปแล้ว ละเอียดยกว่าในหัวข้อนี้อีกด้วย ทีนี้บัวขอพูดถึง Plan, Do, Check, Action ไปเป็นรายข้อเลยนะคะ

Plan คือ การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศการสอน แน่นนอน การเตรียมความพร้อมคือการที่ตัวเราต้องรับรู้ก่อนว่าเราถูกมอบหมาย และกำหนดภาระงานให้เป็นอาจารย์นิเทศก์แล้ว ก็ต้องรู้ว่าอาจารย์นิเทศก์มีหน้าที่อะไร จะต้องทำอะไรบ้าง ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ เราอาจจะต้องศึกษาเกณฑ์ในแต่ละหลักสูตรจริงๆ เราจะต้องศึกษาเกณฑ์จากหลักสูตรใหม่ล่าสุด อย่างเรื่องของการที่ต้องนิเทศไม่ต่ำ

กว่า 3 ครั้ง อันนี้เป็นเกณฑ์ที่เดียวรอครูสุภาเขาอาจจะไล่เช็คคำถาม ถึงแม้ว่าปฏิบัติจริง เราอาจจะไปนิเทศไม่ถึง เพราะว่าจำนวนนักศึกษาเยอะมาก แต่อย่างที่อาจารย์เยาวพรรณบอกค่ะว่า อย่างน้อยมันต้องมีวิธีการในการที่เราจะดูเด็กได้หลายๆ ครั้ง คนหนึ่งดูได้หลายๆ ครั้ง อาจจะ让孩子ส่งคลิปวิดีโอแบบนี้ค่ะ อันนี้ก็จะเป็นเทคนิคของอาจารย์แต่ละท่านนะคะ การหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับอะไรบ้าง เกี่ยวกับตัวนักศึกษาเพราะว่าทำไมต้องหาข้อมูลเบื้องต้นของตัวนักศึกษา เพราะว่าเราไม่ได้มีแค่นักศึกษาเฉพาะเอกเรา หรือแม้กระทั่งบางที่นักศึกษาเอกเรา เราไม่ได้รู้จักเขาทุกคน เพราะว่าบางคนตั้งแต่ปีไหนแล้วเพิ่งจะมาฝึกสอน เรายังไม่เข้าเลย เรายังไม่เคยเจอหน้าเขาเลย เรายังไม่รู้จักนิสัยใจคอเขาเลย ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญนะคะ เดี่ยวเราจะไปเจอนักศึกษาแปลกๆ จนเราต้องกลับไปถามอาจารย์ประจำวิชาเอกว่า “เด็กคนนี้ ตอนที่เขาเรียนเป็นยังไง” เนี่ย คำนี้บัวก็เคยมาถามอาจารย์ประจำวิชาเอก เราจะไปเจอเด็กที่มีพฤติกรรมแปลกๆ หรือว่าบางที่ต่อหน้าเราดีมากๆ แต่พอไปทราบข้อมูลจากคนอื่นเนี่ย ก็จะมีอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงมาเล่าให้เราฟังอีกอย่างหนึ่ง จนเรากลับมาถามว่า ตกลงเด็กคนนี้เป็นยังไง ต่อหน้าเราเป็นเด็กน่ารักนะ เพราะฉะนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เราจะต้องหาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่เราจะต้องนิเทศ เพื่อที่เราจะต้องวางแผนการนิเทศให้สอดคล้องเป็นรายบุคคล การวางแผนการนิเทศต้องเป็นรายบุคคลจริงๆ นะคะ ไม่สามารถวางแผนรวมทั้งหมดแล้วใช้กับทุกคนได้ เดี่ยวอาจารย์จะต้องนิเทศนักศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 คน แต่ตอนหลังต้องดูกัน บางคนต้อง 3 ครั้ง บางคนต้องมากกว่า 3 ครั้ง คนนี้โอเค ดู 2 ครั้งน่าจะไหว เพราะว่าเขาสอนได้ เขาสอนดี อะไรอย่างนี้ค่ะ ก็เป็นลักษณะของการวางแผนรายบุคคล

หาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนค่ะ การหาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ไม่ใช่ระยะทาง ไม่ใช่เรื่องของการเดินทางเท่านั้น การหาข้อมูลเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติของโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญ วิถีปฏิบัติของโรงเรียนคืออะไร คือว่าบางโรงเรียนเนี่ย ไม่ได้เอ็นดูนักศึกษารามคำแหงเท่าไรนัก บางโรงเรียนก็เอ็นดู เพราะนักศึกษาเราทำงานเข้มแข็งมาก บางโรงเรียนเขาอยากได้เด็กเก่งๆ อะ เก่งวิชาการ เขาอยากรับจุฬา เขาอยากรับ มศว. แต่ได้มาเท่านั้นก็จำเป็นต้องรับเรา ข้อมูลอะไรต่างๆ ที่มันเป็นเรื่องเล็กๆ เกี่ยวกับโรงเรียนนะคะ เราควรจะต้องรู้เอาไว้เพื่อที่จะตั้งรับได้ทัน หรือว่าจะได้ปฏิบัติตัวได้ถูกต้องเวลาที่เราจะไป โดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ บางที่เราอาจจะโดนลงของจากครูพี่เลี้ยงหรือพวกครูฝ่ายวิชาการ หรือ ผอ.โรงเรียน ก็ได้ นะคะ มาถามนู่นเรา ถามนี่เรา จนบางที่เราจนตรอก ไม่รู้จะไปทางไหนดี จริงๆ แล้วการนิเทศของเราเนี่ย ถ้าไม่ติดโควิดเนี่ย แล้วอาจารย์ได้ไปนิเทศในโรงเรียนเองจริงๆ อาจารย์จะต้องมีอาจารย์นิเทศก์พี่เลี้ยง ก็คืออาจารย์ในสาขานี้ละคะ ติดตามไปกับอาจารย์ด้วย ก็จะเป็นพี่เลี้ยงอาจารย์นิเทศก์ไปด้วย เพื่อจะได้เหมือนไป หนึ่งคือ บัวว่าอุ่นใจอะ ครั้งแรกที่เราไปนิเทศแล้วเรามีอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยไปด้วยอุ่นใจ เพราะว่าเราจะได้รู้ว่าเราจะวางตัวยังไงให้ถูกต้องนะคะ ก็จริงๆ แล้วประเด็นวิถีปฏิบัติของโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุดเลยนะ เพราะว่าแต่ละโรงเรียนก็ปฏิบัติไม่เหมือนกัน

ศึกษาทำความเข้าใจแบบประเมินการจัดการเรียนการสอน แบบประเมินทั้งของเรา แบบประเมินทั้งของโรงเรียน จริงๆ มันจะมีประเด็นที่ว่า แบบประเมินการสอนเรามีวิธีประเมินเด็กแบบนี้ แต่บางโรงเรียนเขาก็จะได้แบบประเมินของเราไปใช้ด้วยคะ เขาก็จะไม่เข้าใจ อันนี้ประเมินยังไง ใครจะต้องประเมิน ถ้าอย่างนี้ได้มั๊ย เราอาจจะต้องศึกษาทั้งส่วนของตัวเราและส่วนของครูพี่เลี้ยงอะคะ ด้วยทั้ง 2 ส่วนเพื่อที่จะตอบคำถาม ในกรณีที่เรากลาม การศึกษาแบบประเมินของตัวเองก็ทำให้เราพร้อม เวลาไปถึงเราก็นิเทศได้เลยว่า นักศึกษามีพฤติกรรมแบบนี้ เราจะให้คะแนนในข้อไหน เป็นการเตรียมตัวที่ดี

วางแผนการนิเทศการสอนล่วงหน้าอย่างมีระบบ คำว่า วางแผนการนิเทศการสอนล่วงหน้าอย่างมีระบบ คือ เดี่ยวเราเจอนักศึกษา เรารู้จากนักศึกษา เราจะต้องขอ ถ้าเราไม่ขอเดี๋ยวเขาจะต้องขอ ถ้าไม่ขอเด็กบางคนเขาจะรู้ธรรมเนียม เขาจะรู้ธรรมเนียมว่าจะไปขอปฏิทินการศึกษาของโรงเรียนมาให้เรา เราก็จะรู้วันไหนวันหยุด วันไหนโรงเรียนมีกิจกรรมอะไร เวลาเราไปเนี่ย เราก็จะได้ไปได้ถูกวัน ไม่ใช่ไปแล้วนิเทศไม่ได้เพราะโรงเรียนมีกิจกรรม อันนี้เราก็ต้องวางแผนให้เป็นระบบว่าเราจะไปช่วงไหน อย่งไร ช่วงไหนถึงจะเหมาะ ไปตั้งแต่ช่วงต้นๆ ดีมั๊ย แล้วก็ติดต่อกัน 3 ครั้ง ก็ต้องมีช่วงในการเว้นระยะในการไป เดี่ยวอาจารย์สิริพัชรก็จะบอกเทคนิคอีกทีนี้

วางแผนการสอนของตัวเองด้วยนะคะ เพราะว่าเรามีสอนด้วย เด็กก็มีสอน เราก็มีสอน เราก็ต้องดูว่าอันไหนมันชนกัน เราจะไปดูวันไหนได้ จำนวนวัน จำนวนคนเยอะที่สุดอะไอย่างนี้คะ เราจะต้องมีเทคนิคการวางแผนชีวิตของอาจารย์นิเทศก์เหมือนกัน

โดยภาพรวมนะคะ Plan ก็คือการเตรียมทุกอย่างให้พร้อมก่อนที่เราจะไปนิเทศ เตรียมทำใจที่หนักแน่น และมีแผนการที่ชัดเจน

ต่อไป Do มาที่การปฏิบัติการนิเทศลงมือทำ

พอรู้แล้วว่าใครเป็นเด็กที่เราจะต้องนิเทศ ติดต่อนัดหมายกับนักศึกษาคะ คำว่าติดต่อนัดหมายกับนักศึกษา หมายถึง เราจะต้อง คือทางที่ดีเราจะต้องทำความรู้จักกันก่อน แล้วก็มิอะไรที่จะให้คำแนะนำเขาไม่จำเป็นนะคะว่าจะต้องเป็นเอกตัวเอง ทุกคนที่เราไปนิเทศให้เขารู้ธรรมเนียม ทุกคนจะมีธรรมเนียมปฏิบัติของตัวเอง เช่น ครูไม่ชอบนั่งตรงถึงขยชนะ ครูจะนั่งตรงนี้นะเวลาจะไปนิเทศ อันนี้คือสิ่งที่นักศึกษาควรรู้ว่าเราต้องการอะไร ต้องการให้ไปปรับหน้าโรงเรียนมั๊ย เราต้องการที่จะเดินเข้ามาเอง เราต้องการที่จะให้ดูแลยังไงนะคะ ก็ต้องคุยกัน ต้องบอกนักศึกษาให้เรียบร้อย เตรียมเอกสาร อาจารย์บางท่านบอกว่าครูดูเอกสารที่สอนไปแล้ว เพราะฉะนั้นเราไม่ต้องเอาแผนการสอนก่อนหน้านี้มาให้ดูอีกแล้ว ต่อไปให้อาเฉพาะที่จะสอน กับที่ยังไม่สอนมาให้ดู แต่บางท่านก็อาจจะเอาทั้ง 3 แบบเลย สอนไปแล้วก็ดู กำลังสอนก็ดู ยังไม่สอนก็ดู และแต่ละท่านก็จะมีแนวทางบอกนักศึกษาแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นการสื่อสารอันนี้อยู่ในช่วงลงมือทำแหละ คือการที่จะต้องสื่อสารกับนักศึกษาให้รู้ว่าเขาจะปฏิบัติตัวกับเราอย่างไร เวลาที่เราจะไปนิเทศ อาจารย์นิเทศก์ควรไปส่งตัวนักศึกษาในวันแรก ดอกจันเลยนะคะว่า ควรจะ เมื่อเรารู้แล้วว่าเรานิเทศโรงเรียนนี้ นักศึกษามีกี่คน การไปส่งตัวก็เหมือนการไปฝากเนื้อฝากตัว

ลูกศิษย์เรา เด็กเราก็ได้รับความเอ็นดูเพราะถือว่ามีมารยาท เหมือนเราไปฝากตัวว่าเดี๋ยวเราจะเข้าไปบ่อยๆ นะ เห็นหน้าเราเนี่ย เราคืออาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงนะ เราอาจจะต้องมาบ่อยๆ ก็ไปฝากตัวทั้งครูและศิษย์

ต่อไปก็ดำเนินการตามแผนการนิเทศ ตาม Plan ที่ได้วางเอาไว้แหละ ถ้ามันออกนอก Plan มันจะนำมาซึ่งการที่เราจะเซี่ยยังไง เราจะเซี่ยสิ่งที่เราทำไปว่ามันถูกต้องมั๊ย แล้วมันจะต้องมีแนวทางในการแก้ยังไง ในระหว่างการนิเทศก็ดำเนินการนิเทศเลยละ จุดบันทึกระหว่างนิเทศ ทำแบบประเมินไปเลยให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วก็แนะนำนักศึกษาหลังจากที่เราเขียนเสร็จแล้วเนี่ย เราอย่าคิดว่าเราเขียนเสร็จแล้วให้นักศึกษาไปอ่าน นักศึกษาบางคนเขาไม่อ่าน เขียนแนะนำไปในแบบประเมินเขาไม่อ่าน เราก็ควรที่จะเรียกเขามาคุย บางทีเขาอาจจะมึนงงที่ทำไมแบบนี้ก็ได้แล้ว เราประเมินให้เขาไปแบบนั้นก็คิดว่าทุกครั้งทีนิเทศควรจะมีการสื่อสาร สื่อสารด้วยวาจา มันก็จะเป็นข้อดีมากๆ สำหรับการที่นักศึกษาจะไปพัฒนาตัวเอง อาจารย์นิเทศก็ก็ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าเราจะมีวางแผนไว้แล้วว่า คนนี้ได้ 3 ครั้ง คนนี้ 2 ครั้ง คนนี้ดู 4 ครั้ง เราก็ไม่จำเป็นต้องทำตามแผนไข่ม้อยคะ พอเราเห็นว่านักศึกษาแต่ละคน คนนี้ยังไม่โอเคเลย เราอาจจะต้องดู ติดตามคนนี้ ติดตามต่อ ยังไม่ 3 ครั้งตามที่วางแผนไว้ก็ปรับแผนในระหว่างนั้น ดำเนินการเลย ให้คำแนะนำนักศึกษาเป็นรายบุคคล เสริมอีกครั้งกับการลักษณะของการให้คำแนะนำ จะเป็นการให้คำแนะนำเชิงบวก ไม่ว่านักศึกษาเขาจะ บางที คือการเป็นครูต้องอดทนกับการสื่อสารนักศึกษากลับมา เด็กพูดจาไม่เพราะ เหมือนคิดว่าเราโง่หรืออะไรแบบนี้ สื่อสารตอบกลับมาเหมือนบางทีไปเจอเอกที่ไม่ใช่เอกเรา เขาไม่ใช่ครูฉันมาสอนได้ไง จะรู้ได้ไงแบบเนี่ย อดทนนะคะ แล้วก็ให้คำแนะนำในเชิงบวกกับเขาไป ก็เชื่อว่าเขาก็จะเก็บเล็กเก็บน้อยในสิ่งที่เราเตือนไปใช้ในการเป็นครูได้ ถ้าเกิดว่าเขาอารมณ์มา เราอารมณ์กลับมันก็ส่งผลไม่ดีแน่ๆ นะคะ

เดี๋ยวนี้นักศึกษาใจอ่อนคะ บางทีเขาโดนครูพี่เลี้ยง โดนอาจารย์นิเทศก์ บางทีไม่ได้ดูอะไรแรงมาก หนูจะขอ Drop ค่ะ หนูคิดว่าหนูไม่ไหว อะไรแบบนี้ เป็นอย่างนี้เยอะมาก ก็ต้องระวัง

ต่อไป Check การตรวจสอบการนิเทศการสอน พอเราวางแผนเอาไว้ยังไงทำตามแผนแล้วเนี่ย มันเป็นอย่างไรบ้าง ถ้าเกิดว่าทำตามแผนแล้วมันไม่ใช่ มันไม่โอเค รอบหน้าเราจะทำอะไร ยังไงดีนะคะ มาวิเคราะห์ มาวิเคราะห์การนิเทศการสอนที่ผ่านมาของตัวเอง เพื่อที่จะหาแนวทางในการปรับปรุง แล้วก็มีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของตัวเองด้วย ในการที่เรานิเทศ ไม่ใช่แค่วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของนักศึกษาอย่างเดียว ต้องวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของตัวเองด้วยว่า เอ๊ะ การนิเทศเราเนี่ยมันไปเสริมกำลังใจให้นักศึกษาในการนิเทศจริงมั๊ย หรือไปถอนกำลังใจเขาออก ทำให้เขาไม่อยากไปสอนแล้ว ไม่อยากเป็นครูแล้ว อันนี้ก็ต้องระวังนะคะ อย่างบางทีบางโรงเรียนเนี่ย นักศึกษาเขานอกจากมีปัญหาครอบครัว เรื่องเงิน เรื่องอะไรแล้วอะ เขาไปเจอหลายๆ เรื่องที่โรงเรียน มันก็ทำให้เขาท้ออยู่แล้ว ถ้าเกิดว่าเราไปตำหนิอะไรเขาเยอะๆ แล้วเนี่ย มันก็กลายเป็นทำให้เขายังไม่มีกำลังใจเข้าไปใหญ่คะ

สุดท้าย Action คือการปรับปรุงแล้วก็พัฒนาการนิเทศของตัวเอง การนิเทศการสอนของตัวเอง เมื่อเราลงมือทำตามแผนเอาไว้แล้ว ก็กลับมาทบทวน วิเคราะห์การนิเทศของตัวเอง สังเคราะห์วิธีการนิเทศที่เหมาะสม อย่างที่ท่านอาจารย์ทั้ง 2 ท่านพูดเนี่ย เป็นการสังเคราะห์การนิเทศของท่านอาจารย์ทั้ง 2 จากประสบการณ์การสอนของทั้ง 2 ท่าน ได้นิเทศมาหลายปี เขาก็มีเทคนิคอะคะ นี่แหละคะที่เรียกว่าการสังเคราะห์ออกมา เป็นเทคนิคพิเศษของแต่ละคน ตัวเราเองก็เช่นเดียวกัน เราจะได้เทคนิคเพิ่มมาทีละข้อๆ ทำให้เรามีประสบการณ์มากขึ้นทีละปีๆ นะคะ อันนี้สำคัญมากๆ

Action ตัวสุดท้ายสำคัญมากๆ คือการประชุมประสานความร่วมมือกันเหมือนกับผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยคะ เราไม่ควรทำงานคนเดียว หลังจากที่เราเห็นแล้วว่า นักศึกษาเป็นยังไง คนนี้เป็นยังไง แบบไหนแล้วเนี่ย เราควรที่จะมาทำงานร่วมกันกับครูของอาจารย์ที่นี่ อาจารย์นิเทศก์ที่นี่ เพื่อที่จะวางแนวทางในการนิเทศนักศึกษา ให้มีพัฒนาการดียิ่งขึ้นนะคะ ในนี้ก็ยังมีค่าคะนะคะ อาจารย์นิเทศก์เป็นที่พึ่งให้กับนักศึกษาฝึกสอน และยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี จำเอาไว้ก่อนว่าเราเป็นที่พึ่งและเราเป็นแบบอย่าง เราจะทำอะไรก็ได้ นอกจากนี้ แต่เราต้องเป็นที่พึ่งให้เขาแล้วก็ก็เป็นแบบอย่าง 3 ประเด็นแรกก็จะเป็นประเด็นเพิ่มเติมมาคะ ว่าอาจารย์นิเทศก์วางตัวให้เหมาะสม เป็นกัลยาณมิตรให้กับนักศึกษา ชี้แจงให้ชัดเจนกับนักศึกษาว่า ช่วงเวลาใดที่เหมาะสมหรือช่วงเวลาที่เหมาะสมในการที่เขาจะมาขอคำปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์ นอกเหนือเวลาที่เราไปนิเทศแล้วก็อย่างที่ว่าอาจารย์แหงบอก เข้าใจความแตกต่างของนักศึกษา แนะนำนักศึกษาอย่างใจเย็น สุดท้ายตรงกลางที่ใกล้ๆ กับกบสีชมพู อันนี้เป็นภาระงานนิเทศของอาจารย์ตามคำสั่ง ประกาศของคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเราเอามาจากมาตรฐานครูสภาที่ประกาศของหลักสูตรปีการศึกษา 2562 นะคะ

อ.เยาวพรรณ ทิมทอง

พี่เสริมหน่อยได้มั๊ยคะ อีกอันหนึ่งที่เคยทำก็ให้นักศึกษาที่มีเพื่อนอยู่ในโรงเรียนเดียวกันนิเทศ ให้เข้าไปดู ให้ไปดูเพื่อนสอน แล้วก็พูดแนะนำเพื่อนว่ามันมีตรงไหน จุดไหนที่เพื่อนดีแล้ว หรือตรงไหนที่มันบกพร่อง คือเพื่อช่วยเพื่อนให้การนิเทศ ถ้ามว่าเรามา นิเทศแล้วก็จริง อย่างช่วงภาคเรียนนี้เราไปนิเทศลำบาก เราควรเข้าไปอยู่ในห้องเรียนออนไลน์กับนักศึกษาด้วย หรือนักเรียนด้วย อาจารย์นิเทศก์เราเองเข้าไปดูด้วย อีกอันหนึ่งที่พี่ทำก็คือให้เพื่อนช่วยเพื่อน ถ้ามว่าเพื่อนต่างเอกก็ได้ บางทีถ้ามว่าเราดูเพื่อน เราก็จะนำเอาวิธีของเพื่อนไปประยุกต์ใช้ ไปปรับใช้ได้ด้วย อันนี้ก็อาจจะเป็นแนวทางเราจะต้องไปนิเทศ น้องก็อาจจะพูดคุยกับนักศึกษาได้ว่า เป็นแบบนี้ได้ เราได้เรียนรู้เทคนิคของเพื่อนด้วย อันนี้อีกอันหนึ่งที่ฝากเอาไว้ มันได้หลายๆ ทาง อย่างที่อาจารย์บัวบอกว่า เป็นกัลยาณมิตร แต่ว่าผิดก็คือผิด ถูกก็คือถูก แต่เราคืออาจารย์นิเทศก์ เราจะต้องสามารถแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง แนะนำในสิ่งที่ดีให้กับนักศึกษาได้ เพราะถ้าเราไปตำหนิผิด ผิดตรงไหน เขาไม่รู้ เขาก็มองว่าสิ่งที่เขาทำถูกแล้ว แต่เราจะต้องบอกเขาได้ว่าสิ่งที่มันไม่ควรจะทำ ผิดอะไร เพราะอะไร เราควรต้องชี้แจงนิดนึง แต่ถ้ามว่าพี่ไปจริงๆ ก็ค่อนข้างจะ

กัลยาณมิตา ถามว่าไม่ค่อยอะไรกับเด็กมากนัก เพราะมองดูว่าการฝึกประสบการณ์เนี่ย มันคือทักษะ อย่างท่านอาจารย์สิริพัชรเนี่ย ทักษะล้นๆ คือเราได้ไปนิเทศอยู่บ่อยๆ การฝึกสอนเหมือนกัน ถ้าฝึกสอน อยู่เรื่อยๆ เราก็จะมีทักษะ เป็นการเพิ่มทักษะให้มันดียิ่งขึ้น อันนี้ก็คือฝากไว้อีกหนึ่งนิดนึงนะคะท่านประโน

รศ.ดร.สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์

อาจารย์บัวพุดมันก็ต้องมีอะไรต่ออีกหนึ่งนิดนึง อยากจะบอกกับนักศึกษาว่า หนูไม่ได้ไปแค่ฝึกสอน นะลูก แต่ไปฝึกทักษะทีม แล้วอีกปัญหาหนึ่งก็คือเรื่องการฝึกสอน 2 สถาบัน ที่อาจารย์บัวพุดนะ ถ้าโดย รูปการณ ถ้าบอกราคาแพงเขาก็จะคิดตามที่เราคิด แต่ในที่สุดเขาก็จะซึ้งกับเด็กเรามาก ก็จะชื่นชมเด็ก เราว่าเด็กเราขยันขันแข็งมาก แต่เรื่องสอนเก่ง ไม่เก่งเนี่ย มันเป็นเรื่องส่วนตัวเด็ก แต่เรื่องงานเด็กเรา เก่งมาก ทีนี้พอมี 2 สถาบันเนี่ย เวลาไปเราจะถามว่าสถาบันนี้มีชื่อเสียงมั๊ย ถ้าเขาบอกว่า เราจะต้องบอก เด็กว่าอย่าไปทำตัวแปลกแยก เราก็ทำอะไรเรียกเขากินด้วย มาช่วยกัน ให้เด็กเราสานสัมพันธ์ และเขาจะ ได้เครือข่าย คือเด็กทางเขาไม่กล้าพูดกับเด็กเรา อาศัยว่าเด็กเรามีประสบการณ์เยอะเรื่องชีวิต ก็ บอกให้เด็กเราไปทักทายเขา ทำอะไรทำด้วยกัน ที่จะสอนเด็กแบบนี้ ก็ได้ผลพอสมควร และอีกอันนึง เวลาไปนิเทศเนี่ยพอดูนักศึกษาเราเสร็จเนี่ย ก่อนหรือระหว่างก็ได้ถ้ามีโอกาส คุยกับพี่เลี้ยงเขาสักนิดนึง เพราะถ้าเกิดเราไปแล้วไม่คุยกับพี่เลี้ยงเลย ไปนั่งดูนักศึกษาเสร็จ กลับ เขาก็จะคิดว่านี่ฉันเป็นพี่เลี้ยงนะ แต่เขาไม่คุยอะไรกับฉันเลย คิดว่าเขาคงคิด ถามเขาว่า อาจารย์คะ นักศึกษาเราเป็นยังไงบ้าง พอไหวมั๊ย เวลาถามเขาพยายามถามนำ เป็นยังไงบ้าง พอไหวมั๊ย เขาก็จะบอกวาตัวอย่างนั้น อย่างนี้ เราอาจจะบอก ว่าเด็กยังไม่เก่ง ช่วยสอนด้วยนะคะ ขอขอบคุณอาจารย์มากเลยนะคะที่ช่วยดูแลเด็กให้เรา เราก็ขอบคุณ เขา นี่คือน้ำใจ น้ำใจที่เราให้เกียรติเขาประมาณนี้

อีกอันนึงแผนการสอนที่ว่าเราสอนไปอย่างนี้ โรงเรียนเขาอีกอย่างนี้ อันนี้พี่บอกให้เด็กตาม โรงเรียนเลย ไม่เป็นไรเพราะหัวข้อคล้ายกันอยู่แล้ว แต่อย่างที่เป็นคู่มือเราบอกว่า หัวข้อที่เราให้ไปต้อง ไม่ต่ำกว่า ซึ่งจริงๆ แล้วมันมีครบอยู่แล้ว อาจจะสลับกัน ทีนี้บางโรงเรียนเนี่ย เขาอาจจะให้ยึดแบบของเขา แต่บางโรงเรียนก็บอกว่าเอาแบบนักศึกษาเลย อันนี้ก็แล้วแต่อีก อันนี้ยึดหยุ่นได้ อีกอันนึงคือปฏิทิน โรงเรียนที่อาจารย์บัวพุด อันนี้เราจำเป็นต้องรู้ ให้เด็กเขาซีร็อกมาให้เรา เราจะได้รู้ว่าช่วงไหน นิเทศได้ ไม่ได้ แต่พี่เจออยู่โรงเรียนหนึ่ง เด็กไปขอ ผอ.ไม่ให้ ใช้เทคนิค พี่บอกไปขอแล้วโดนดุกลับมา เขาไม่ให้ ไม่รู้เพราะอะไร เลยบอกเอาอย่างนี้ ถ้าหนูใช้ความรู้รอบตัว เป็นความสามารถส่วนตัวหนู ถาม พี่เลี้ยง อาจารย์เขาเดือนนี้จะมึนอะไรบ้าง แล้วเธอก็ต้องรู้เพราะต้องประชุมล่วงหน้า ให้เธอจดบันทึก ตามที่ ผอ.ประชุม แล้วสุดท้ายพอครบเทอม เธอก็เขียนปฏิทินให้ครูได้ บอกเด็กแบบนี้ ต้องช่วยเด็ก แก้ปัญหา เพราะไม่อย่างนั้น ไม่ได้ เธอต้องไปหามาให้ได้ เด็กก็จะเครียด เราก็ต้องหาทางออกให้เด็ก ไม่เป็นไรลูก ไม่ได้ไม่เป็นไร เด็กก็จะได้สบายใจ เธอจดไปนะลูก ผอ.ประชุมเมื่อไหร่ พี่เลี้ยงประชุม เมื่อไหร่ จดงานไว้ แล้วเธอทุกคนทำงานร่วมกันก็จด ใครได้ขั้นไหน ทำงานเดือนไหน ก็เอามารวมกันลูก

ต่อไปนัดล่วงหน้าเด็กสักนิดนึง จริงๆ เราก็ไม่ยอกันนัดหรอกนะ แต่นัดสักนิดนึงเด็กจะได้ไม่ช็อก ให้เขาทำใจชะง่อนๆ แล้วบางทีนัดล่วงหน้ามากก็ไม่ได้ เรานั้นแหละเป็นฝ่ายมีปัญหา สมมติว่าเหลืออยู่ 2 คน นักศึกษา ฟรุ้งนี้ครูมานะ พอกลับมาประชุมด่วน ไปไม่ได้ เราเสียอีก ตรงนี้ก็ต้องบอกเด็กว่าวันนั้น ครูติดขี้ผึ้งนี่ เพราะฉะนั้นครูบอกเธอล่วงหน้ามากไม่ได้ เนื่องจากว่า 1. ครูมีสอน 2. ครูมีประชุม 3. วิจัย ครูจะบอกเธอได้แค่เดือนเดียวเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าครูจะจับผิดเธอนะ ป่าวเลย ครูรู้ว่าเธอทำดีอยู่ตลอดเวลา คำพูดเหล่านี้มันจะทำให้เด็กขุ่นขึ้นหัวใจ มันเหมือนกับเป็นการทำบุญด้วยคำพูดนะคะ ทำให้เด็กสบายใจได้ ประมาณนี้

โรงเรียนกับเรา บางทีไม่รู้จักกัน ในเกณฑ์บอกไว้ว่าให้อาจารย์นิเทศก์ไปส่งนักศึกษาฝึกสอน พี่ก็เลยบอกอาจารย์บัว พี่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ควรไปส่ง เพราะอยู่ๆ เด็กถือจดหมายไปอย่างเดียว ไม่มีผู้ใหญ่พาไป 1. เด็กฝึกสอนก็กลัว กลัวโรงเรียน โรงเรียนก็ทำไปไม่มีผู้ใหญ่พามา ทีนี้ต้องแก้ปัญหา ควรแจ้งอาจารย์นิเทศก์ก่อน เพราะบางทีเราเนี่ยประกาศไปแล้ว ไม่รู้ว่าใครนิเทศ และอาจารย์บางท่านก็บอก เอ๊ะ ตกลงนิเทศโรงเรียนเดิมมั๊ย ไม่แน่ใจ เพราะฉะนั้นตรงนี้ทางฝึกสอนต้องปรับงานนิดนึงว่าให้อาจารย์นิเทศก์รู้ตัวก่อนไป ก่อนที่เด็กจะไปเพื่อที่อาจารย์นิเทศก์จะได้นัดนักศึกษาไปส่งตัวได้ ทีนี้มันก็จะมีความส่งตัววันเดียวกัน อาจารย์เคยเจอ ถ้ามันไม่ตรงกันก็ไปทั้ง 2 โรง นัดเด็ก 8 โมงหน้าโรงเรียนแล้วเดี๋ยวครูตามไป เด็กก็สบายใจ โรงเรียนก็เหมือนกัน เราให้เกียรติเขาจะคะ

กรณีเราไปนิเทศ เราต้องตกลงกับเด็กว่า เราจะทำยังไง อันดับแรกไปห้อง ผอ.ก่อนเลย ไปบอกว่าเรามานิเทศ เวลาเราไปนิเทศนักศึกษาบางคนจะเตรียมของกินมาให้เราเยอะมาก ตรงนี้พี่อยากจะขอร้องว่า อย่าให้เด็กเตรียม เอน้ำแกว้เดียวหรือขวดเดียวพอ เพราะอะไรมั๊ย พอมิชนมจิบ ซาลาเปามาตั้ง พอเราเอาเข้าปาก เด็กมันมาถามคุณครูอร่อยมั๊ยครับ เด็กห้องนั้นนะ มันไม่เหมาะลูก เพราะฉะนั้นเอน้ำแกว้เดียวพอ แต่บางครั้งโรงเรียนก็ให้อาณาแพมาให้กิน ก็แอบๆ กิน ลูก ถัดไปไบวต.เนี่ย เวลานั้นนักศึกษาฝึกสอนทำเสฉิ่ง เขาจะส่งมาให้เรา พี่เลี้ยงเป็นคนให้คะแนน ให้ปิดผนึกอย่างดี พี่ก็ไม่รู้หรอกว่าก่อนปิดผนึก นักศึกษาฝึกสอนจะเห็นมั๊ย สมมติว่าไม่เห็น แต่เมื่อเด็กเอามาส่งเราแล้วเนี่ย เราอย่าให้นักศึกษาคู

ประธาน

เดี๋ยวต้องบอกก่อนว่า ใช้เวลา กำหนดการของเราเลิกบ่ายสามโมง แต่ที่นี้ท่านผู้ทรงฯ ผู้มีความรู้ก็ได้พูดหลายๆ เรื่อง ทีนี้โอกาสหน้า วันที่ 24 มีนาคม ผู้ทรงฯ ได้มีโอกาสพูดอีกครั้ง ต่อไปนะครับเป็นช่วง 15 นาทีที่สำคัญมาก ที่เป็นองค์ของการเรียนรู้ของ KM คือการแลกเปลี่ยน เพราะฉะนั้นนะครับจะเป็นไปไม่ได้เลยที่กลุ่มเป้าหมาย ขอเป็นอาจารย์กาแพก่อนเลยก็ได้ครับ มีข้อคำถาม ข้อเสนอแนะหรือไม่ก็เพิ่มเติมลงในแผ่นพับของเรามั๊ยครับ

อ.พรรณทิพา จันทร์เพ็ง

ในกรณีของหนูนะคะ หนูคิดว่าในเรื่องของ Plan นะคะ ในหัวข้อ Plan เป็นไปได้มั้ยว่าจะเพิ่มในส่วนของการเข้ารับปฐมนิเทศในเบื้องต้นนะคะ ก่อนที่จะรับรู้และก็เข้าใจบทบาทนะคะ อยากให้มีขั้นตอนของการเข้ารับปฐมนิเทศในเบื้องต้นนะคะ เพราะว่าหนูคิดว่าในส่วนของคุณมือเนี่ย เราสามารถรู้เนื้อหาหลักๆ ค่ะ แต่ว่ารายละเอียดขยับขยับเนี่ย อยากให้เป็นการปฐมนิเทศมากกว่า อันนี้หนูได้ยินอาจารย์แหวแล้วก็อาจารย์สิริพัชร พูดถึงสถานการณ์ต่างๆ หนูว่าควรได้รับรู้มากขึ้นกว่าการที่จะอ่านคู่มือ อยากให้เพิ่มเติมขึ้นมาค่ะ เพราะว่าตอนหนูมาครั้งแรกเนี่ย ถามว่าหนูรู้เกณฑ์นิเทศมั๊ย หนูไม่รู้เลยคะ ก็อาศัยถามรุ่นพี่หรือไม่ก็ต้องตามรุ่นพี่ไปดูการนิเทศคะ แล้วก็จะมีประเด็นในเรื่องของแนวทางนิเทศและการประเมินการสอน บางเอก เช่น เอกปฐมฯ ให้เขียนแผนยังงี้คะ แต่หนูจะให้เขาพิมพ์ เขาก็จะบอกว่าทำไมเพื่อนต้องเขียน แล้วเกณฑ์มันเกณฑ์ยังงั้นกันแน่ ต้องมาถามอาจารย์ประจำเอกอีกรอบนึง แล้วก็ในกรณีที่เป็นคุณครูอยู่แล้ว ในคู่มืออาจไม่ได้เขียนรายละเอียดได้ทั้งหมดใช้มั๊ยคะ ก็เลยอยากให้มีการปฐมนิเทศเบื้องต้นคะ

ประธาน

อาจารย์กาแพเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรให้หน่อย เขียนลงไปในพื้นที่พบเลย แล้วเดี๋ยวอาจารย์จะเอาตรงนี้ไปปรับแก้ค่ะ ขอบคุณมากครับ อาจารย์ท่านต่อไปเลยครับ

อ.ดร.นันทนัธร์ บรรจงปรุ

สวัสดิ์ทุกท่านนะครับ คือตอนนี้ก็พอจะบอกข้อมูลได้แต่ยังไม่ละเอียดนะครับ ที่ผมเห็นในแผนพบนะครับ ก็จะมีในเรื่องของ Plan แต่ในเรื่องของแบบประเมินการจัดการ คือแบบประเมินที่เราจะไปนิเทศเด็กนะครับ อาจจะต้องทำใหม่หรือเปล่า ไม่แน่ใจ เพราะที่ได้มานั้นจะไม่สอดคล้องกับคุรุสภาแล้วก็เรื่องของรายละเอียดแต่ละประเด็น ก็ลองดู ค่ะแนวนี่คือปกติที่ผมเห็นทั่วไป เขาก็ใช้ประมาณ 100 จะออกมาเป็นเกรดเลย ถ้าลองไปปรับได้ตรงนั้น

ทีนี้ในเรื่องของ Do นะครับ Do เนี่ยจะมีเรื่องของอาจารย์นิเทศติดตามพัฒนาการของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง กับคำว่าพัฒนาการตรงนี้ที่จริงผมอยากจะเสนอให้ทุกท่านได้ลองพิจารณา ก็คือผมมองว่าตัวผมเองก็ใช้แบบนี้ละครับ ผีก 1 ผมดูพัฒนาการหลักๆ ของเด็กคือการคุมชั้นเรียน โดยเฉพาะการคุมชั้นเรียน เด็กจัดกิจกรรมมาดีเลย แต่ถ้าคุมชั้นเรียนไม่ได้ทุกอย่างจบเลยนะครับ อีกอันนึงก็คือ สอนได้ตามแผนที่ตัวเองวางไว้ขนาดไหน ไม่ต้องถึงกับต้อง ..... แต่มันได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้มั๊ย 1 ถึง 2 ข้อที่เด็กเขียนไว้ อันนั้นคือผีก 1 ที่ผมดู Development ตรงนี้ แล้วผมก็จะเอามาเปรียบเทียบกับผีก 2 ผีก 2 เนี่ยต้องบอกว่าเราสามารถสร้างให้เด็กรู้จักการใช้โมเดลการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนต่างๆ เวลาเราบอกว่าผีก 1 เนี่ย ต้องคุมชั้นเรียนให้ได้ตามแผน แต่

ฝึก 2 ผมก็ทำข้อตกลงกับเด็กว่า ถ้าผมได้เน็ตโรงเรียนเดิมอยู่เนี่ย ผมก็จะให้เขาเนี่ย คุณชั้นเรียนก็ต้องมาเหมือนเดิม แต่การสอนคุณต้องปรับ คุณไม่สอนแบบทำกิจกรรมน้อยๆ คุณจะต้องรู้จักเอารูปแบบการสอนต่างๆ ที่คุ้นเคยเรียนรู้มาหรือไปเปิดเจอใหม่ๆ มาสอนผม อย่างน้อยครั้ง 1 หรือ 2 ครั้ง เพื่อให้เห็นความแตกต่างนะครับ แล้วเด็กจะได้ตรงนี้ แล้วก็จะมีทักษะต่างๆ ที่นักเรียนได้ ครูก็จะได้ด้วย ฝึกตรงนี้ก็คือ Do ที่ผมวางไว้

แล้วก็ที่ผมเสนออีกอันนึง ตรง Check นะครับ คือปกติการตรวจสอบการนิเทศการสอนของเด็กเนี่ย มันจะมีทฤษฎีหนึ่งผมเสนอ นะครับ ถ้าท่านสนใจก็ลองเอาไปใช้ดูได้ เขาเรียกว่าการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบคลินิกเขาจะเป็นวงกลมอยู่ 5 วง ก็จะมีกระบวนการแบบนั้นเลย แล้วก็ลองนิเทศตาม แต่ว่าสุดท้ายเราก็จบด้วยกัลยาณมิตร แต่ว่าเขามี Process ที่น่าสนใจ ลองไปศึกษาดูได้นะครับ เขาเรียกว่าการนิเทศแบบคลินิก ก็จะใช้อันนี้มาช่วยเด็ก สำหรับส่วนของผมก็มีเท่านี้ครับ ขอขอบคุณทุกท่านครับ

ประธาน

ขอบคุณอาจารย์อ้อฟ ต่อไปอาจารย์เซนครับ เชิญครับ

อ.เชน ขวนขม

เบื้องต้นจากที่ผมได้ Search อินเทอร์เน็ต เด็กเขาจะคุมเด็กไม่ค่อยได้ ทีนี้ผมก็เลย ในขณะที่ผมยังไม่เคยได้นิเทศ ผมก็เลยบอกว่า น้องลองปรึกษาครูพี่เลี้ยงดูว่า เขาจะมีแนวทางในการที่จะแก้ปัญหาในการคุมเด็กยังไงบ้าง ซึ่งเบื้องต้นปัญหาในเอกสารนี้ ส่วนตัวผมๆ ยังไม่เคยเจอครับ

ประธาน

ต่อไปอาจารย์ตั้มครับ

อ.พีรดา วิชามุข

เหมือนกันกับอ.เชนค่ะ เพราะว่าส่วนตัวแล้วก็ยังไม่ได้ออกนิเทศแบบเต็มๆ แต่ว่าก็ยังมีได้นิเทศออนไลน์บ้าง แต่ว่าด้วยพอเป็นออนไลน์ เด็กก็จะโดนสั่งจากครูพี่เลี้ยงว่า ต้องสอนให้ได้เท่านี้ๆ เพราะฉะนั้นบางทีเราก็ไม่รู้ว่ ถ้าเป็นในชั้นเรียนจริงๆ เด็กจะควบคุมชั้นเรียนยังไง เพราะว่าออนไลน์เราหนึ่ง เด็กคุมปริมาณของเด็กไม่ได้ บังคับเด็กเข้าเรียนไม่ได้ด้วยค่ะ เพราะฉะนั้นหนูก็เลยยังไม่มีคำถาม เพราะว่ายังไม่ได้อยู่ในสถานการณ์จริงๆ ตรงนั้น ตอนนี้นั้นเหมือนยังเป็นการแก้ไขปัญหาไปแต่ละอย่างตามสถานการณ์ที่มันเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ค่ะ

ประธาน

สุดท้ายเชิญอาจารย์ปวีรรัตศรี

อ.ปวีรรัต อิมสอาด

ครับ สำหรับประเด็นที่ผมจะพูด ที่ออฟฟุตไปแล้ว แล้วก็เห็นด้วยกับพี่ออฟ ผมยังไม่ได้ไปนิเทศในชั้นเรียนโดยตรง แต่ได้คุยกับนักศึกษาบ้าง เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงนี้นะครับ ก็ส่วนใหญ่ก็จะ เป็นปัญหาที่พบเจอกับการจัดการชั้นเรียน แต่สิ่งที่ผมอยากให้อาจารย์นิเทศก์ทุกคนมุ่งเน้น คือ อยากให้ ประเมินตามความเป็นจริง ให้เห็นสภาพจริงที่เกิดขึ้นในห้อง เพราะบางทีทฤษฎีต่างๆ ที่เราเรียนในชั้นเรียน มันอาจจะใช้ไม่ได้ แล้วก็อาจจะจากประสบการณ์ที่ไปฝึกสอน เจออาจารย์หลายๆ ท่านที่มองว่า ทำไม่เอาทฤษฎีนี้ไปใช้ออกสอน ซึ่งความจริงมันใช้ไม่ได้หรือในการพูดภาษาอังกฤษคร่าวๆ ในห้อง เด็กไม่เข้าใจ อยากให้เน้นตรงนี้ เรื่องของสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ครับผม

ประธาน

ขอบคุณครับ ก็โดยสรุปนะครับว่ากลุ่มเป้าหมายทุกท่าน มีข้อคิดเห็น ทาง KM ก็ได้จัดบันทึกลงในรายงานการประชุมนะครับ แล้วก็ส่งให้ทางผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะอาจารย์บัวได้แก้ไขต่อไป โดยสรุปแล้วก็มีอาจารย์กาแพในเรื่องของ Plan อาจารย์ออฟ ในเรื่องของการปฏิบัติการ ในเรื่องของ Do รวมไปถึงอาจารย์ แล้วก็ยังมีอาจารย์ที่ความเห็นเหมือนกัน แล้วก็อาจารย์ที่ยังไม่ได้ออกไปนิเทศ แล้วก็อนาคตคือจะเอาอันนี้ไปใช้ได้จริงนะครับ อันนี้โดยสรุปประมาณนี้ สุดท้ายนะครับ เพื่อไม่ให้เสียเวลากลับมารอบสุดท้ายของผู้เชี่ยวชาญนะครับ เชิญอาจารย์สิริพัชรครับ

รศ.ดร.สิริพัชร เจษฎาภิโรจน์

ขอบคุณค่า ก็ปัญหาที่พูดไปทั้งหมดมันก็ประมาณนั้น แล้วอย่างที่อาจารย์เซนพูดว่า เวลาเราเอาทฤษฎีไปใช้เนี่ย มันไม่เหมือนกับปฏิบัติแน่นอน แล้วภายใน 1 ชั่วโมง บางครั้งจะใช้วิธีสอนเด็กที่มีเยอะเยอะ ใช้ไอนั้นนิดไอนี้หน่อย เราอาจจะแนะนำเด็กได้ และบางครั้งมันอาจจะไม่เป็นไปตามทฤษฎีอย่างที่เราพูด ถูกต้องนะคะ อีกอันนึงลูก ในซีทที่หนูเห็นเนี่ย เดี่ยวมันต้องมีการแก้ไขอีก แล้วก็เดี๋ยวต่อไปนี้เราใช้คำพูดให้ตรงกันนะลูก อยากพวกเราเรียกว่า อาจารย์นิเทศก์ ไม่ต้องพูดฝ่ายมหาวิทยาลัย ฝ่ายโรงเรียน เราคืออาจารย์นิเทศก์ แล้วที่โรงเรียนคือ ครูพี่เลี้ยง ให้เราทำความเข้าใจกับนักศึกษา ตอนนี่ของคณะที่เขาวางแผนร่วมกันตกลงว่าใช้คำนี้ แล้วก็ส่วนคำว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประเดี๋ยวก็มีคำว่า ครู ไม่มีคำว่าครู เดี่ยวเราไปหาจุดยืนว่าเราจะใช้ตรงไหน เป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหรือนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งในซีทที่เป็นคู่มือเนี่ย พี่ได้อ่านทั้งหมดและได้มาร์ค ไว้ให้เยอะเลย เดี่ยวจะมีการปรับ เพราะฉะนั้นที่น้องๆ ได้ซีทนี้ไป เดี่ยวสุดท้ายจะได้อะไรใหม่ไป จะมีการปรับนะจ๊ะ เพราะ

ในนี้มันยังมีคำว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ฝ่ายมหาวิทยาลัยอยู่ ซึ่งแต่ก่อนเราใช้คำนี้ แต่ต่อไปนี้จะให้มันสั้น อีกคำหนึ่ง คำว่า แผนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ เราจะใช้คำไปน ต่อไปนี้เราจะได้พูดคำเดียวกันให้มันตรงกันไปเลย

อ.เยาวพรรณ ทิมทอง

แล้วก็เดี๋ยวจากที่กลุ่มเป้าหมายได้พูดในเรื่องของข้อเสนอแนะหรือข้อคำถามอะไรต่างๆ เราก็อาจจะได้นำไปพูดต่อไปอีกครึ่งหนึ่ง หลังจากที่เราเจอกันในวันที่ 24 มีนาคม อันนี้เท่ากับเป็นน้องที่ยังไม่ได้ผ่านการนิเทศจริงๆ เลย ก็ 3 ท่าน เพราะฉะนั้นถามว่าในเรื่องของ KM ครั้งนี้ก็น่าจะมีประโยชน์กับน้องทั้ง 3 ท่านมาก ในการที่จะได้นำไปใช้ นำไปปฏิบัติจริงนะคะ เพราะว่าสิ่งที่ อย่างเมื่อกี้ที่อาจารย์สิริพัชรพูดว่า มันเป็นทักษะเหมือนกัน เราใช้ทักษะแล้วก็ในแต่ละยุค แต่ละสมัยต่างกันไป เราสามารถที่จะทำตามกันไปได้ในเรื่องของระบบการนิเทศนะคะ เมื่อก่อนพี่ก็ไม่เข้าใจว่าอาจารย์เขานิเทศกันไปได้ยังไง ทั้งทั่วไป ทั้งเอก เพราะปัจจุบันนี้เราไม่สามารถทำแบบนี้ได้เลย เพราะเราไม่มีเวลาแก้ไข แค่นิเทศทั่วไปมันยังไม่ทัน โดยเฉพาะเทอมนี้นะ คิดว่าไม่น่าทันแน่นอนเลยนะ เพราะโรงเรียนหยุดไปตั้งเดือนนึง ตอนนี้ก็โล่งนิตศกันอยู่นะคะ นั่นคือสิ่งที่รู้สึกว่ามันน่าจะจะมีประโยชน์แน่ๆ กับกลุ่มเป้าหมายของเรา ถึงแม้จะมีอาจารย์ 2 ท่านที่ได้ผ่านประสบการณ์การนิเทศมาแล้ว แต่ก็ยังมีข้อเสนอแนะที่เราจะได้นำมาตอบคำถาม ในเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแผน ในเรื่องของการวางแผนการนิเทศ ต้องปรับให้มันทันสมัยขึ้น เพราะฉะนั้นเราปรับในรูปแบบของอาจารย์อ้อฟว่า เดียวเราก็มาปรับกัน โดยรองคณบดีฝ่ายกิจการนะ ที่จะมาช่วยกันปรับให้เรื่องของการปรับรูปแบบในการนิเทศ ขอฝากไว้เท่านี้ค่ะ

ประธาน

สุดท้ายนะครับ ขอเน้น Plan งานอีกรอบ ให้ทุกคนเข้าใจถึงบทบาทของตัวเอง ครั้งหน้าวันที่ 24 มีนาคม เวลา 11.00 น. ก็มีการประชุมเกิดขึ้น ประชุมครั้งหน้าประเด็นใหม่ๆ ก็คือเราต้องปรับแก้ตัวนี้ให้มันสมูทขึ้น ตามที่อาจารย์แนะนำ เพื่ออาจารย์นำไปใช้ ทีนี้อาจารย์นำไปใช้ต่อจาก 24 ไม่มีการประชุมแหละ เป็นการติดตาม นำไปใช้ประโยชน์ โดยฝ่าย KM ผนนะครับ จะลงไปหาอาจารย์เอง ตัวต่อตัวเลย ไปหาทีละคนนะครับ ว่านำไปใช้แล้วเกิดผลประโยชน์อย่างไร ใช้กับกลุ่มเด็กไหน นิตศโรงเรียนไหน ซึ่งตัวนี้ผลประโยชน์คือตัวเราสามารถนำมาเขียนแล้ว ในตัว SAR คืออะไร งานประกันคุณภาพเพื่ออาจารย์บรรลุเป้า ได้นำไปใช้อันนี้คือวัตถุประสงค์ที่ผมต้องการจากกลุ่มเป้าหมายโดยตรง อันนี้บอกตรงไปตรงมาก่อนว่า ผมต้องการอะไร แล้วตัวกลุ่มเป้าหมายต้องทำยังไง แล้วตัวผู้เชี่ยวชาญต้องทำยังไง ผู้เชี่ยวชาญเหลืออีกครั้งเดียวครับ คือครั้งหน้า แต่กลุ่มเป้าหมายก็เหลือครั้งหน้า แต่ผมต้องติดตามกลุ่มเป้าหมายต่อ และสุดท้ายนะครับ ผมก็จะประชุมใหญ่ของ KM แล้วบอกว่างานที่เราได้คืออันนี้ มีประโยชน์แล้วก็เผยแพร่ สุดท้ายจริงๆ ครับ ไม่รบกวนเวลาทุกท่านนะครับ กราบขอบพระคุณอาจารย์

ใหม่ทุกท่านนะครับ แล้วก็ขอบคุณวิทยากร โดยเฉพาะท่านเลขาฯครับที่มาจากรายงานการประชุมให้
ถอดเทปนะครับ อันนี้เป็นการถอดเทป ขอบคุณท่านรองฯ 2 ท่าน ผมไม่มีอะไรจะตอบแทนนอกจากคำ
ว่าขอบคุณครับ

เลิกประชุม 15.00 น.